

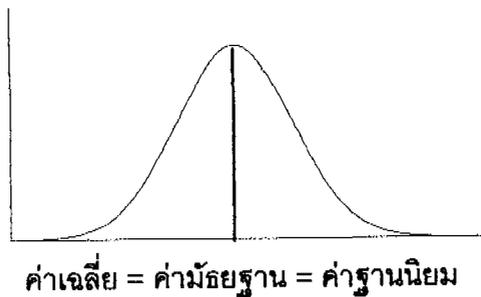
บทที่ 2

ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

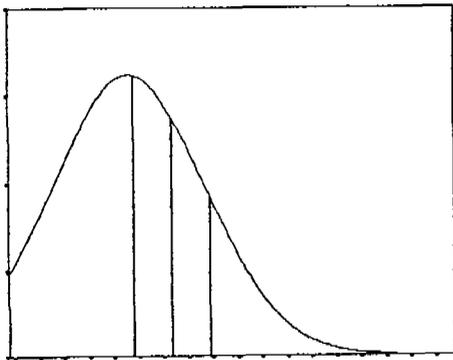
2.1.1 ความเบ้ (Skewness)

ประชากรที่มีการแจกแจงสมมาตร เส้นโค้งที่ได้จะมีลักษณะเป็นรูปประฆังคว่ำที่สมมาตรรอบค่าเฉลี่ย โดยเส้นโค้งทางด้านขวามือของค่าเฉลี่ยและทางด้านซ้ายของค่าเฉลี่ยจะมีลักษณะเหมือนกันทุกประการคือ เป็นข้อมูลที่เบี่ยงเบนจากค่ากลางไปในทางบวกและทางลบพอกัน หรือเป็นข้อมูลที่มีการกระจายสมมาตร ดังนั้นค่าเฉลี่ย, มัธยฐาน, และฐานนิยม จะมีค่าเท่ากันหรือทับกันพอดี

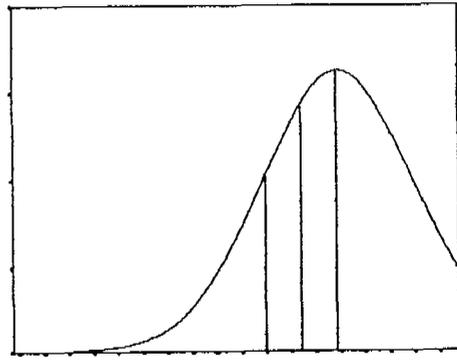
รูปที่ 2.1 แสดงเส้นโค้งความถี่ของข้อมูลที่มีการแจกแจงสมมาตร

สำหรับประชากรที่มีการแจกแจงไม่สมมาตร เส้นโค้งความถี่ของข้อมูลจะมีลักษณะเบ้ไปข้างใดข้างหนึ่ง ถ้าค่าเฉลี่ยมีค่ามากกว่ามัธยฐานและมัธยฐานมีค่ามากกว่าฐานนิยม เส้นโค้งที่ได้จะมีลักษณะเบ้ขวา (Skewed to Right) และมีค่าความเบ้เป็นบวก (Positively Skewed) ดังรูป 2.2 (ก) ถ้าฐานนิยมมีค่ามากกว่ามัธยฐานและมัธยฐานมีค่ามากกว่าค่าเฉลี่ย เส้นโค้งที่ได้จะมีลักษณะเบ้ซ้าย (Skewed to Left) และมีค่าความเบ้เป็นลบ (Negatively Skewed) ดังรูป 2.2 (ข)

ค่าฐานนิยม < ค่ามัธยฐาน < ค่าเฉลี่ย

(ก) เบ้ขวา

ค่าเฉลี่ย < ค่ามัธยฐาน < ค่าฐานนิยม

(ข) เบ้ซ้าย

รูปที่ 2.2 แสดงเส้นโค้งความถี่ของข้อมูลที่มีการแจกแจงไม่สมมาตร

การวัดความเบ้ (Measure of Skewness) จะใช้สัมประสิทธิ์ความเบ้เป็นเครื่องมือวัด โดยในที่นี้จะหาค่าสัมประสิทธิ์ความเบ้ (Coefficient of Skewness) โดยวิธีโมเมนต์ (Classical Moment / Conventional Moment) โดยมีสูตรสัมประสิทธิ์ความเบ้ประชากร (Bowley, 1901) คือ

$$\gamma_1 = \frac{E(X-\mu)^3}{(\sqrt{E(X-\mu)^2})^3} = \frac{\mu_3}{(\sqrt{\mu_2})^3} = \frac{\mu_3}{\sigma^3}$$

โดยที่ γ_1 คือ สัมประสิทธิ์ความเบ้ของข้อมูลประชากร

μ_3 คือ โมเมนต์ศูนย์กลางอันดับที่ 3 เท่ากับ $E(X-\mu)^3$

μ_2 คือ โมเมนต์ศูนย์กลางอันดับที่ 2 เท่ากับ $E(X-\mu)^2 = \text{Var}(X) = \sigma^2$

การวัดความเบ้ด้วยวิธีโมเมนต์ จะให้ค่าต่างๆกันดังนี้

- กรณี $\gamma_1 = 0$ ประชากรมีการแจกแจงสมมาตร
- กรณี $\gamma_1 > 0$ ประชากรมีการแจกแจงเบ้ขวา
- กรณี $\gamma_1 < 0$ ประชากรมีการแจกแจงเบ้ซ้าย

2.1.2 ความโค้ง (Kurtosis)

การวัดความโค้ง คือ การวัดเส้นโค้งว่าจะมีความโค้งมากน้อยเพียงใด โดยเส้นโค้งที่ได้จากการแจกแจงแบบปกติจะเรียกว่า เส้นโค้งปกติ ส่วนเส้นโค้งใดที่โค้งผิดจากเส้นโค้งปกติก็นับเป็นเส้นโค้งที่ไม่ปกติ แม้แต่เป็นรูปประฆังที่สมมาตรก็ตาม การวัดความโค้ง (Measure of Kurtosis) จะใช้สัมประสิทธิ์ความโค้งเป็นเครื่องมือวัด โดยในที่นี้จะหาค่าสัมประสิทธิ์ความโค้ง (Coefficient of Kurtosis) โดยวิธีโมเมนต์ (Classical Moment / Conventional Moment) โดยมีสูตรสัมประสิทธิ์ความโค้งประชากร (Bowley, 1901) คือ

$$\gamma_2 = \frac{E(X-\mu)^4}{(\sqrt{E(X-\mu)^2})^4} = \frac{\mu_4}{(\sqrt{\mu_2})^4} = \frac{\mu_4}{\sigma^4}$$

โดยที่ γ_2 คือ สัมประสิทธิ์ความโค้งของข้อมูลประชากร

μ_4 คือ โมเมนต์ศูนย์กลางอันดับที่ 4 เท่ากับ $E(X-\mu)^4$

μ_2 คือ โมเมนต์ศูนย์กลางอันดับที่ 2 เท่ากับ $E(X-\mu)^2 = \text{Var}(X) = \sigma^2$

การวัดความโค้งด้วยวิธีโมเมนต์ จะให้ค่าต่างๆกันดังนี้

- กรณี $\gamma_2 = 3$ แสดงว่าเส้นโค้งมีความโค้งเป็นปกติ จะเรียกว่า Mesokurtic
- กรณี $\gamma_2 < 3$ แสดงว่าเส้นโค้งมีลักษณะแบนราบกว่าปกติ จะเรียกว่า Platykurtic
- กรณี $\gamma_2 > 3$ แสดงว่าเส้นโค้งมีลักษณะสูงกว่าปกติ จะเรียกว่า Leptokurtic

2.2 การแจกแจงที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 การแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution)

กำหนดให้ X เป็นตัวแปรสุ่มต่อเนื่องที่มีการแจกแจงแบบปกติ ด้วยพารามิเตอร์ μ และ σ^2 จะได้ฟังก์ชันการแจกแจง (Distribution function) หรือ ฟังก์ชันความหนาแน่นความน่าจะเป็น (Probability density function) ของ X คือ

$$f(x; \mu, \sigma^2) = \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma^2}} e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{x-\mu}{\sigma}\right)^2}, \quad -\infty < x < \infty, -\infty < \mu < \infty, \sigma > 0$$

โดยที่ μ คือ ค่าเฉลี่ย

σ^2 คือ ความแปรปรวน

ลักษณะทั่วไปของตัวแปรสุ่ม X ที่มีการแจกแจงแบบปกติ

1. ค่าเฉลี่ยของตัวแปรสุ่ม X

$$E(X) = \mu$$

2. ความแปรปรวนของตัวแปรสุ่ม X

$$\text{Var}(X) = \sigma^2$$

3. สัมประสิทธิ์ความเบ้

$$\gamma_1 = 0$$

4. สัมประสิทธิ์ความโด่ง

$$\gamma_2 = 3$$

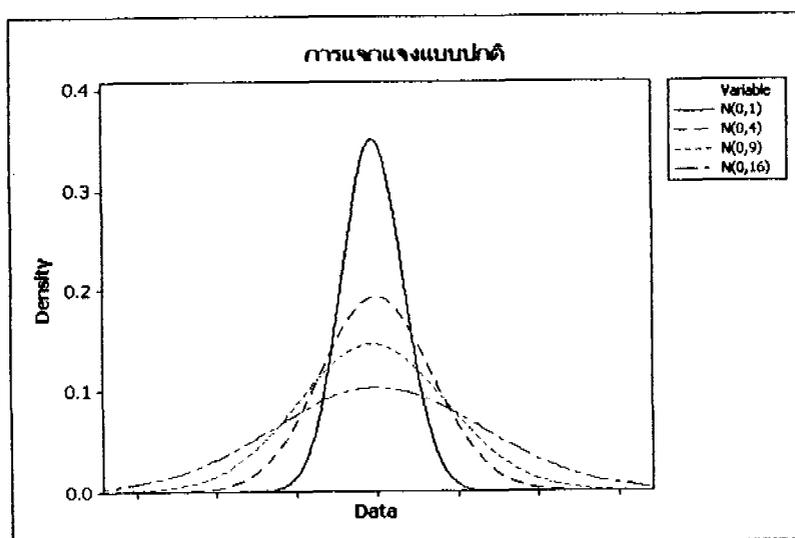
และการแจกแจงแบบปกติมีคุณสมบัติดังนี้

1. ฟังก์ชันความหนาแน่นความน่าจะเป็นมีลักษณะเป็นเส้นโค้งไม่มีความเบ้ หรือความเบ้เท่ากับศูนย์
2. เส้นโค้งปกติเป็นรูปประฆังคว่ำสมมาตรรอบ $X = \mu$
3. ค่าเฉลี่ย มัชยฐาน และฐานนิยมมีค่าเท่ากันและอยู่ในตำแหน่งกลางเส้นโค้งในแนวตั้งฉาก
4. มีแกน X เป็นเส้นกำกับ (Asymptote) กล่าวคือปลายของเส้นโค้งทั้งสองข้างจะไม่ตัดแกน X

5. พื้นที่ใต้โค้งทั้งหมดคือความน่าจะเป็นของแซมเปิลสเปซ (Sample space) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1 หรือ 100%
6. พื้นที่ใต้โค้งระหว่างจุดที่เป็น $\pm 1\sigma$ มีประมาณ 68.26%, พื้นที่ใต้โค้งระหว่างจุดที่เป็น $\pm 2\sigma$ มีประมาณ 95.46% และพื้นที่ใต้โค้งระหว่างจุดที่เป็น $\pm 3\sigma$ มีประมาณ 99.74%
7. เมื่อการแจกแจงปกติมีค่า μ เท่ากับ 0 และ σ เท่ากับ 1 จะมีการแจกแจงที่เรียกว่าการแจกแจงปกติมาตรฐาน (Standard normal distribution)

รูปที่ 2.3

แสดงฟังก์ชันความหนาแน่นของการแจกแจงแบบปกติ

2.2.2 การแจกแจงแบบปกติมาตรฐาน (Standard normal distribution)

การแจกแจงแบบปกติมาตรฐานเป็นรูปแบบการแจกแจงหนึ่งของการแจกแจงแบบปกติ ในกรณีที่มีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 0 และความแปรปรวน (σ^2) เท่ากับ 1

กำหนดให้ X เป็นตัวแปรสุ่มต่อเนื่องที่มีการแจกแจงแบบปกติ ด้วยพารามิเตอร์ $\mu=0$ และ $\sigma^2=1$ จะได้ฟังก์ชันการแจกแจง (Distribution function) หรือ ฟังก์ชันความหนาแน่นความน่าจะเป็น (Probability density function) ของ X คือ

$$f(x; \mu, \sigma^2) = \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma^2}} e^{-\frac{x^2}{2\sigma^2}}, \quad -\infty < x < \infty, -\infty < \mu < \infty, \sigma > 0$$

โดยที่ μ คือ ค่าเฉลี่ย

σ^2 คือ ความแปรปรวน

ลักษณะทั่วไปของตัวแปรสุ่ม X ที่มีการแจกแจงแบบปกติมาตรฐาน

1. ค่าเฉลี่ยของตัวแปรสุ่ม X

$$E(X) = \mu = 0$$

2. ความแปรปรวนของตัวแปรสุ่ม X

$$\text{Var}(X) = \sigma^2 = 1$$

3. สัมประสิทธิ์ความเบ้

$$\gamma_1 = 0$$

4. สัมประสิทธิ์ความโด่ง

$$\gamma_2 = 3$$

2.2.3 การแจกแจงแบบที (t Distribution)

กำหนดให้ Z เป็นตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงแบบปกติมาตรฐาน และ Y เป็นตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงแบบไคกำลังสองด้วยระดับชั้นความเสรี v และกำหนดให้ Z และ Y เป็นตัวแปรสุ่มอิสระกันแล้ว ตัวแปรสุ่ม $T = \frac{Z}{\sqrt{Y/v}}$ จะมีการแจกแจงแบบที ด้วยระดับชั้นความเสรีเท่ากับ v ซึ่งมีฟังก์ชันความหนาแน่นความน่าจะเป็นของ T คือ

$$f(t, v) = \frac{\Gamma\left(\frac{v+1}{2}\right)}{\sqrt{\pi v} \Gamma\left(\frac{v}{2}\right) \left(1 + \frac{t^2}{v}\right)^{\frac{v+1}{2}}}, \quad -\infty < t < \infty, v > 0$$

โดยที่ v เป็นพารามิเตอร์แสดงรูปร่างของการแจกแจง (Shape parameter)

ลักษณะทั่วไปของตัวแปรสุ่ม T ที่มีการแจกแจงแบบที

1. ค่าเฉลี่ยของตัวแปรสุ่ม X

$$E(T) = \mu = 0, \quad v > 1$$

2. ความแปรปรวนของตัวแปรสุ่ม X

$$\text{Var}(T) = \frac{v}{v-2}, \quad v > 2$$

3. สัมประสิทธิ์ความเบ้

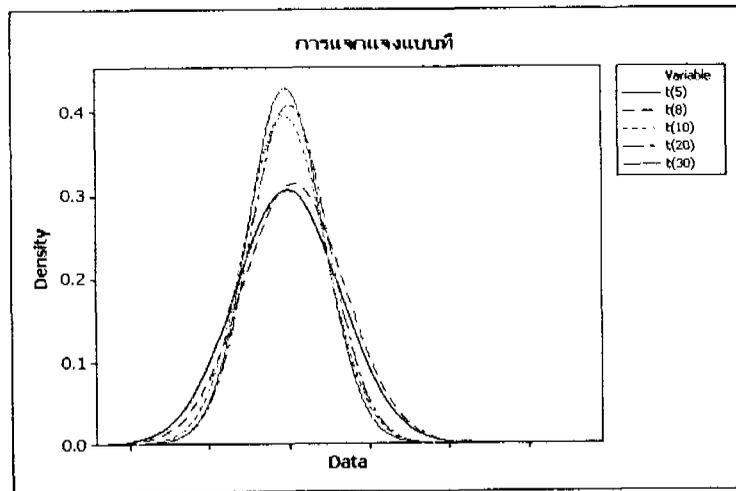
$$\gamma_1 = 0$$

4. สัมประสิทธิ์ความโค้ง

$$\gamma_2 = \frac{3(v-2)}{(v-4)}, \quad v > 4$$

รูปที่ 2.4

แสดงฟังก์ชันความหนาแน่นของการแจกแจงแบบที

2.2.4 การแจกแจงแบบล็อกนอร์มัล (Lognormal Distribution)

กำหนดให้ X เป็นตัวแปรสุ่มต่อเนื่องที่มีการแจกแจงแบบล็อกนอร์มัล ด้วยพารามิเตอร์ μ และ σ^2 ดังนั้นจะมีฟังก์ชันความหนาแน่นความน่าจะเป็น คือ

$$f(x; \mu, \sigma^2) = \frac{1}{x\sqrt{2\pi\sigma^2}} e^{-\frac{1}{2\sigma^2} \left(\frac{\ln x}{\mu}\right)^2}, \quad 0 \leq x < \infty, \quad -\infty < \mu < \infty, \quad \sigma > 0$$

ลักษณะทั่วไปของตัวแปรสุ่ม X ที่มีการแจกแจงแบบล็อกนอร์มัล

1. ค่าเฉลี่ยของตัวแปรสุ่ม X

$$E(X) = \exp\left(\mu + \frac{\sigma^2}{2}\right)$$

2. ความแปรปรวนของตัวแปรสุ่ม X

$$\text{Var}(X) = m^2(\omega - 1)$$

โดยที่ $m = \exp(\mu)$

$$\omega = \exp(\sigma^2)$$

3. สัมประสิทธิ์ความเบ้

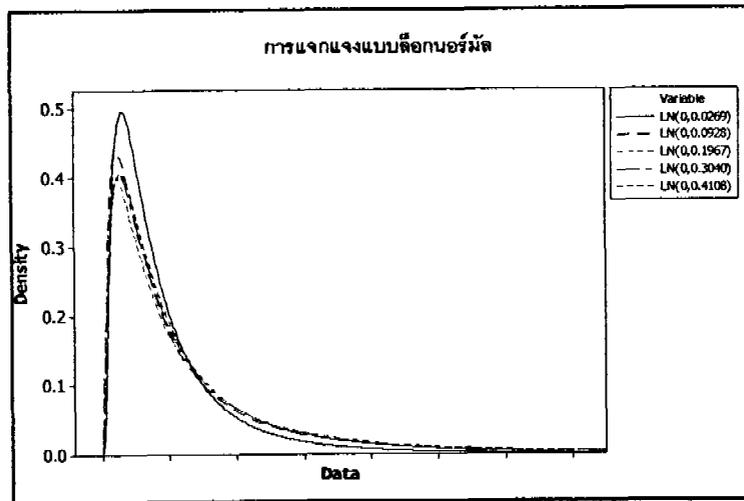
$$\gamma_1 = (\omega + 2)\sqrt{\omega - 1}$$

4. สัมประสิทธิ์ความโด่ง

$$\gamma_2 = \omega^4 + 2\omega^3 + 3\omega^2 - 3$$

รูปที่ 2.5

แสดงฟังก์ชันความหนาแน่นของการแจกแจงแบบล็อกนอร์มัล

2.2.5 การแจกแจงแบบบีตา (Beta Distribution)

กำหนดให้ X เป็นตัวแปรสุ่มต่อเนื่องที่มีการแจกแจงแบบบีตา ด้วยพารามิเตอร์ α และ β จะมีฟังก์ชันความหนาแน่นความน่าจะเป็นของ X คือ

$$f(x; \alpha, \beta) = \frac{\Gamma(\alpha + \beta)}{\Gamma(\alpha)\Gamma(\beta)} x^{\alpha-1} (1-x)^{\beta-1}, \quad 0 < x < 1, \alpha > 0, \beta > 0$$

โดยที่ α และ β เป็นพารามิเตอร์แสดงรูปร่างของการแจกแจง (Shape parameter)

ลักษณะทั่วไปของตัวแปรสุ่ม X ที่มีการแจกแจงแบบบีตา

1. ค่าเฉลี่ยของตัวแปรสุ่ม X

$$E(X) = \frac{\alpha}{\alpha + \beta}$$

2. ความแปรปรวนของตัวแปรสุ่ม X

$$\text{Var}(X) = \frac{\alpha\beta}{(\alpha + \beta + 1)(\alpha + \beta)^2}$$

3. สัมประสิทธิ์ความเบ้

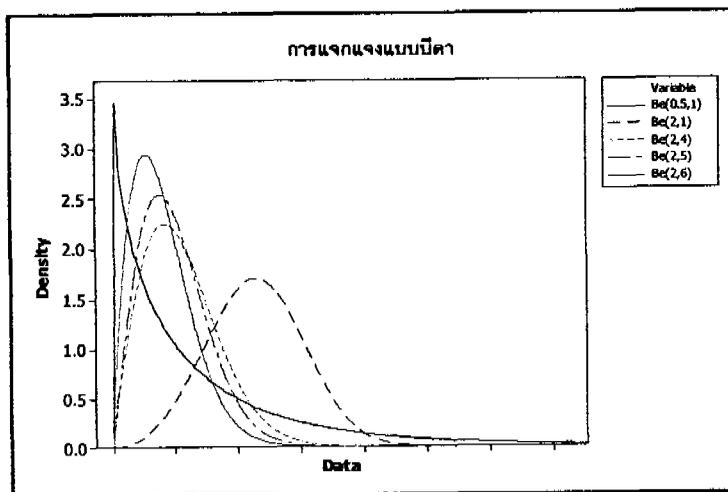
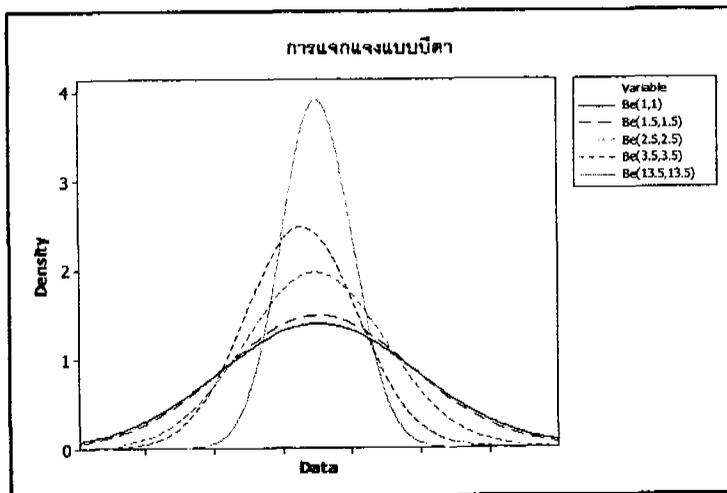
$$\gamma_1 = \frac{2(\beta - \alpha) \sqrt{\frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} + \frac{1}{\alpha\beta}}}{(\alpha + \beta + 2)}$$

4. สัมประสิทธิ์ความโค้ง

$$\gamma_2 = \frac{3(\alpha + \beta + 1)[2(\alpha + \beta)^2 + \alpha\beta(\alpha + \beta - 6)]}{\alpha\beta(\alpha + \beta + 2)(\alpha + \beta + 3)}$$

รูปที่ 2.6

แสดงฟังก์ชันความหนาแน่นของการแจกแจงแบบบีตา

2.2.6 การแจกแจงแบบไวบูลล์ (Weibull Distribution)

กำหนดให้ X เป็นตัวแปรสุ่มต่อเนื่องที่มีการแจกแจงแบบไวบูลล์ ด้วยพารามิเตอร์ α และ β จะมีฟังก์ชันความหนาแน่นความน่าจะเป็นของ X คือ

$$f(x; \alpha, \beta) = \frac{1}{\beta^\alpha} \alpha x^{\alpha-1} \exp\left(-\frac{x}{\beta}\right)^\alpha, \quad x > 0, \alpha > 0, \beta > 0$$

โดยที่ α เป็นพารามิเตอร์แสดงรูปร่างของการแจกแจง (Shape parameter)

β เป็นพารามิเตอร์แสดงขนาดของการแจกแจง (Scale parameter)

ลักษณะทั่วไปของตัวแปรสุ่ม X ที่มีการแจกแจงแบบไวบูลล์

1. ค่าเฉลี่ยของตัวแปรสุ่ม X

$$E(X) = \beta \Gamma\left(1 + \frac{1}{\alpha}\right)$$

2. ความแปรปรวนของตัวแปรสุ่ม X

$$\text{Var}(X) = \beta^2 \left[\Gamma\left(1 + \frac{2}{\alpha}\right) - \Gamma^2\left(1 + \frac{1}{\alpha}\right) \right]$$

3. สัมประสิทธิ์ความเบ้

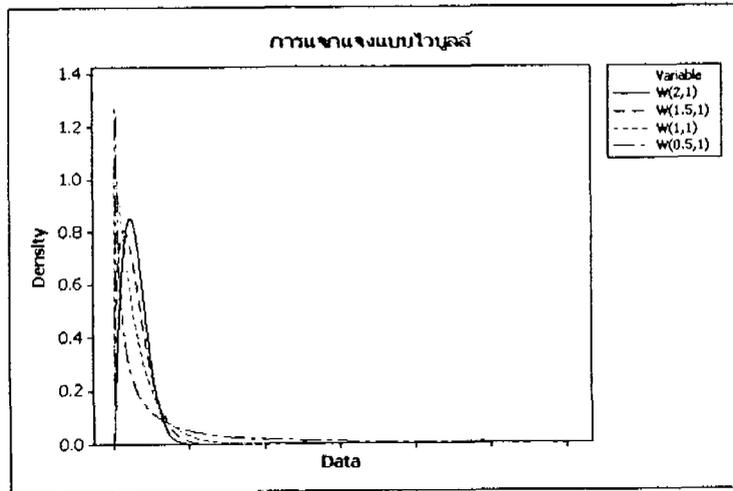
$$\gamma_1 = \frac{\Gamma\left(1 + \frac{3}{\alpha}\right) - 3\Gamma\left(1 + \frac{2}{\alpha}\right)\Gamma\left(1 + \frac{1}{\alpha}\right) + 2\Gamma^3\left(1 + \frac{1}{\alpha}\right)}{\left[\Gamma\left(1 + \frac{2}{\alpha}\right) - \Gamma^2\left(1 + \frac{1}{\alpha}\right) \right]^{\frac{3}{2}}}$$

4. สัมประสิทธิ์ความโด่ง

$$\gamma_2 = \frac{\Gamma\left(1 + \frac{4}{\alpha}\right) + 6\Gamma\left(1 + \frac{2}{\alpha}\right)\Gamma^2\left(1 + \frac{1}{\alpha}\right) - 3\Gamma^4\left(1 + \frac{1}{\alpha}\right) - 4\Gamma\left(1 + \frac{3}{\alpha}\right)\Gamma\left(1 + \frac{1}{\alpha}\right)}{\left[\Gamma\left(1 + \frac{2}{\alpha}\right) - \Gamma^2\left(1 + \frac{1}{\alpha}\right) \right]^2}$$

รูปที่ 2.7

แสดงฟังก์ชันความหนาแน่นของการแจกแจงแบบไวบูลล์

2.3 ตัวสถิติทดสอบสำหรับการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ

กำหนดให้ X เป็นตัวแปรสุ่มต่อเนื่องจากฟังก์ชันการแจกแจง $F(x)$ และ $X_1, X_2, \dots, X_n$ เป็นตัวอย่างสุ่มขนาด n ในการทดสอบการแจกแจงของประชากรว่าจะมีการแจกแจงแบบใดนั้น จะต้องกำหนดสมมติฐานในการทดสอบ โดยในการวิจัยนี้จะศึกษาการแจกแจงแบบปกติ ดังนั้น สมมติฐานในการทดสอบภาวะสภาวะปกติสำหรับการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ คือ

สมมติฐานว่าง H_0 : ประชากรมีการแจกแจงแบบปกติ

แย้งกับ H_1 : ประชากรไม่มีการแจกแจงแบบปกติ

2.3.1 ตัวสถิติทดสอบ Anderson-Darling (A^2)

ในปี ค.ศ. 1952 แอนเดอร์สันและดาร์ลิง (Anderson and Darling) ได้เสนอตัวสถิติทดสอบ Anderson-Darling (A^2) ในการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ โดยกำหนดให้ X เป็นตัวแปรสุ่มจากฟังก์ชันการแจกแจง $F(x)$ และ $X_1, X_2, \dots, X_n$ เป็นตัวอย่างสุ่มขนาด n ที่มีสถิติอันดับ $X_{(1)}, X_{(2)}, \dots, X_{(n)}$ ในการทดสอบสมมติฐาน

H_0 : ประชากรมีการแจกแจงแบบปกติ   แแย้งกับ

H_1 : ประชากรไม่มีการแจกแจงแบบปกติ

โดยมีตัวสถิติทดสอบ คือ

$$A^2 = -n - \frac{1}{n} \left[\sum_{i=1}^n (2i-1) [\ln F(X_{(i)}) + \ln(1-F(X_{(n-i+1)}))] \right]$$

โดยที่ $F(X_{(i)})$ คือ ความน่าจะเป็นสะสมของการแจกแจงแบบปกติมาตรฐาน

n คือ ขนาดตัวอย่าง

เกณฑ์การตัดสินใจในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ α คือจะปฏิเสธสมมติฐานว่าง H_0 เมื่อค่า A^2 ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าวิกฤตที่ได้จากตาราง $n1$ Percentage points of Anderson-Darling test (ภาคผนวก n) ณ ขนาดตัวอย่าง และระดับนัยสำคัญที่กำหนด

2.3.2 ตัวสถิติทดสอบ Shapiro-Wilk (W)

ในปี ค.ศ. 1965 ชาร์พโรและวิลค์ (Shapiro and Wilk) ได้เสนอตัวสถิติทดสอบ Shapiro-Wilk (W) ในการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ โดยกำหนดให้ X เป็นตัวแปรสุ่มจากฟังก์ชันการแจกแจง $F(x)$ และ $X_1, X_2, \dots, X_n$ เป็นตัวอย่างสุ่มขนาด n ที่มีสถิติอันดับ $X_{(1)}, X_{(2)}, \dots, X_{(n)}$ ในการทดสอบสมมติฐาน

H_0 : ประชากรมีการแจกแจงแบบปกติ   แยกกับ

H_1 : ประชากรไม่มีการแจกแจงแบบปกติ

โดยมีตัวสถิติทดสอบ คือ

$$W = \frac{\left[\sum_{i=1}^k a_{n+1-i} (x_{(n+1-i)} - x_{(i)}) \right]^2}{\sum_{i=1}^n (x_{(i)} - \bar{x})^2}$$

โดยที่ a_{n+1-i} คือ ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากตาราง n2 (ภาคผนวก n)

k คือ จำนวนเต็มเล็กที่สุดที่มากกว่าหรือเท่ากับ $n/2$

n คือ ขนาดตัวอย่าง

เกณฑ์การตัดสินใจในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ α คือจะปฏิเสธสมมติฐานว่าง H_0 เมื่อค่า W ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่าวิกฤตที่ได้จากตาราง n3 Percentage points of Shapiro-Wilk test (ภาคผนวก n) ณ ขนาดตัวอย่าง และระดับนัยสำคัญที่กำหนด

2.3.4 ตัวสถิติทดสอบของซางและวู

ในปี ค.ศ. 2005 ซางและวู (Zhang and Wu) ได้ทำการศึกษาตัวสถิติทดสอบที่ได้จากอัตราส่วนภาวะน่าจะเป็น (Likelihood ratio test statistic) คือ Z_A , Z_C และ Z_K เพิ่มเติมจากการศึกษาของ ซาง (Zhang, 2002) เพื่อใช้สำหรับการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ โดยกำหนดให้ X เป็นตัวแปรสุ่มจากฟังก์ชันการแจกแจง $F(x)$ และ $X_1, X_2, \dots, X_n$ เป็นตัวอย่างสุ่มขนาด n ที่มีสถิติอันดับ $X_{(1)}, X_{(2)}, \dots, X_{(n)}$ ในการทดสอบสมมติฐาน

H_0 : ประชากรมีการแจกแจงแบบปกติ   แยกกับ

H_1 : ประชากรไม่มีการแจกแจงแบบปกติ

โดยซางและวูได้เสนอตัวสถิติทดสอบ 3 ตัว คือ

$$Z_A = -\sum_{i=1}^n \left[\frac{\log F_0(X_{(i)})}{n-i+0.5} + \frac{\log [1-F_0(X_{(i)})]}{i-0.5} \right]$$

$$Z_C = \sum_{i=1}^n \left[\log \left(\frac{F_0(X_{(i)})^{-1} - 1}{(n-0.5)} \right) \right]^2$$

$$Z_K = \max_{i=1, \dots, n} \left[(i-0.5) \log \left[\frac{i-0.5}{nF_0(X_{(i)})} \right] + [n-i+0.5] \log \frac{n-i+0.5}{n(1-F_0(X_{(i)}))} \right]$$

โดยที่ $F_0(X_{(i)})$ คือ ความน่าจะเป็นสะสมของการแจกแจงแบบปกติมาตรฐาน

n คือ ขนาดตัวอย่าง

เกณฑ์การตัดสินใจในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ α ของตัวสถิติ Z_A คือ จะปฏิเสธสมมติฐานว่าง H_0 เมื่อค่า $10Z_A - 32$ ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าวิกฤตที่ได้จากตาราง $n6$ Percentage points of $10Z_A - 32$ for testing normality (ภาคผนวก ก) ณ ขนาดตัวอย่าง และระดับนัยสำคัญที่กำหนด

เกณฑ์การตัดสินใจในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ α ของตัวสถิติทดสอบ Z_C คือจะปฏิเสธสมมติฐานว่าง H_0 เมื่อค่า Z_C ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าวิกฤตที่ได้จาก

ตาราง n7 Percentage points of Z_α for testing normality (ภาคผนวก ก) ณ ขนาดตัวอย่าง และระดับนัยสำคัญที่กำหนด

เกณฑ์การตัดสินใจในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ α ของตัวสถิติทดสอบ Z_α คือจะปฏิเสธสมมติฐานว่าง H_0 เมื่อค่า Z_α ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าวิกฤตที่ได้จากตาราง n8 Percentage points of Z_α for testing normality (ภาคผนวก ก) ณ ขนาดตัวอย่าง และระดับนัยสำคัญที่กำหนด

การพิสูจน์การหาตัวสถิติทดสอบของชาว

กำหนดให้ X เป็นตัวแปรสุ่มต่อเนื่องจากฟังก์ชันการแจกแจง $F(x)$ และ $X_1, X_2, \dots, X_n$ เป็นตัวอย่างสุ่มขนาด n ที่มีสถิติอันดับ $X_{(1)}, X_{(2)}, \dots, X_{(n)}$ ในการทดสอบสมมติฐาน

$$H_0: F(x) = F_0(x) \quad , \text{สำหรับทุกค่า } x \in (-\infty, \infty) \quad \text{แย้งกับ}$$

$$H_1: F(x) \neq F_0(x) \quad , \text{สำหรับบางค่า } x \in (-\infty, \infty)$$

เมื่อ $F_0(x)$ เป็นฟังก์ชันการแจกแจงที่กำหนดในการทดสอบ

โดยใช้ t เป็นจุดแบ่ง x ให้มีการแจกแจงแบบเบอร์นูลลี (Bernoulli distribution)

และทำการทดสอบ t ครั้ง แล้วทดสอบผลรวมที่ได้ทั้งหมดที่เป็นไปได้โดยมีสมมติฐานที่ทดสอบดังนี้

$$\text{ให้ } H_0 = \bigcap_{t \in (-\infty, \infty)} H_{0t}$$

$$H_1 = \bigcup_{t \in (-\infty, \infty)} H_{1t}$$

เมื่อ $H_{0t}: F(t) = F_0(t)$ และ $H_{1t}: F(t) \neq F_0(t)$

ดังนั้นการทดสอบสมมติฐาน H_0 แย้งกับ H_1 จะสมมูลกับ H_{0t} แย้งกับ H_{1t} สำหรับ

ทุก $t \in (-\infty, \infty)$

การทดสอบสมมติฐาน H_{0t} แย้งกับ H_{1t} เมื่อ t คงที่ จะทำให้ตัวอย่างสุ่มแบ่งเป็น 2 ส่วนภายใต้ฟังก์ชันอินดิเคเตอร์ (Indicator Function) $x_{it} = I(x_i \leq t)$, $(i = 1, 2, \dots, n)$ ดังนั้น $P(x_{it} = 1) = F(t)$ และ $P(x_{it} = 0) = 1 - F(t)$ เพราะฉะนั้น $x_{it} \sim \text{Ber}(F(t))$

ให้ Z_t เป็นตัวสถิติทดสอบที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน H_{0t} แยกกับ H_{0t} กำหนดตัวสถิติทดสอบ² Z ในการทดสอบ $H_0 = \bigcap_{t \in (-\infty, \infty)} H_{0t}$ และ $H_1 = \bigcup_{t \in (-\infty, \infty)} H_{1t}$ ดังนี้

$$Z = \int_{-\infty}^{\infty} Z_t dw(t) \quad \text{และ} \quad (2.1)$$

$$Z_{\max} = \sup_{t \in (-\infty, \infty)} [Z_t w(t)] \quad (2.2)$$

เมื่อ $w(t)$ คือฟังก์ชันถ่วงน้ำหนัก (weight function) และจะปฏิเสธสมมติฐาน ถ้า Z หรือ $Z_{\max}$ มีค่ามาก

ดังนั้นสามารถหาตัวสถิติทดสอบอัตราส่วนภาวะน่าจะเป็น (Likelihood ratio test statistic) หรือ G_t^2 ในการทดสอบสมมติฐาน H_{0t} แยกกับ H_{1t} ได้ดังนี้

$$\text{จาก } x \sim \text{Ber}(F(t))$$

$$\text{ดังนั้น } f(x) = F(t)^x [1-F(t)]^{1-x}, \quad x = 0, 1$$

$$\Omega = \{F(t) \mid 0 \leq F(t) \leq 1\}$$

$$\omega = \{F_0(t) \mid 0 \leq F_0(t) \leq 1\}$$

$$L(\hat{\Omega}) = F_n(t)^{\sum_{i=1}^n x_i} [1-F_n(t)]^{n-\sum_{i=1}^n x_i}$$

$$L(\hat{\omega}) = F_0(t)^{\sum_{i=1}^n x_i} [1-F_0(t)]^{n-\sum_{i=1}^n x_i}$$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้นจะได้ } G_t^2 &= -2 \log \left[\frac{L(\hat{\omega})}{L(\hat{\Omega})} \right] \\ &= 2 \log \left[\frac{L(\hat{\Omega})}{L(\hat{\omega})} \right] \\ &= 2 \log \left(\frac{F_n(t)^{\sum_{i=1}^n x_i} [1-F_n(t)]^{n-\sum_{i=1}^n x_i}}{F_0(t)^{\sum_{i=1}^n x_i} [1-F_0(t)]^{n-\sum_{i=1}^n x_i}} \right) \end{aligned}$$

² Jin Zhang, 'Powerful goodness-of-fit tests based on the likelihood ratio',

$$\begin{aligned}
&= 2 \log \left[\left(\frac{F_n(t)}{F_0(t)} \right)^{nF_n(t)} \left(\frac{1-F_n(t)}{1-F_0(t)} \right)^{n(1-F_n(t))} \right] \\
&= 2 \left[nF_n(t) \log \left(\frac{F_n(t)}{F_0(t)} \right) + n(1-F_n(t)) \log \left(\frac{1-F_n(t)}{1-F_0(t)} \right) \right] \\
G_1^2 &= 2n \left[F_n(t) \log \left(\frac{F_n(t)}{F_0(t)} \right) + (1-F_n(t)) \log \left(\frac{1-F_n(t)}{1-F_0(t)} \right) \right]
\end{aligned}$$

เมื่อ $F_n(t)$ เป็นฟังก์ชันการแจกแจงของตัวอย่าง (ค่าสังเกต) (Empirical distribution function)

ดังนั้นจะสร้างตัวสถิติทดสอบที่มีการแจกแจงสมมาตร จากการเลือกฟังก์ชันถ่วงน้ำหนักที่เหมาะสมให้กับอัตราส่วนภาวะน่าจะเป็น และนอกจากการเลือกฟังก์ชันถ่วงน้ำหนักจำเป็นจะต้องมีการปรับ $F_n(t)$ ที่จุด X_0 ให้เป็นฟังก์ชันต่อเนื่อง โดยนิยามเป็น $F_n(X_0) = \frac{i-c}{n+1-2c}$ เมื่อ c เป็นค่าคงที่ที่อยู่ระหว่าง 0 และ 1 แต่โดยทั่วไปแล้วจะเลือก $c = \frac{1}{2}$

$$\text{ดังนั้นจะได้ } F_n(X_0) = \frac{i-\frac{1}{2}}{n+1-2\left(\frac{1}{2}\right)} = \frac{i-0.5}{n}$$

$$1. \text{ เลือก } dw(t) = F_n(t)^{-1} [1-F_n(t)]^{-1} dF_n(t)$$

แทนค่า Z_1 ในสมการ (2.1) ด้วย G_1^2 จะได้

$$\begin{aligned}
Z &= \int_{-\infty}^{\infty} G_1^2 dw(t) \\
&= \int_{-\infty}^{\infty} 2n \left[F_n(t) \log \frac{F_n(t)}{F_0(t)} + [1-F_n(t)] \log \frac{1-F_n(t)}{1-F_0(t)} \right] F_n(t)^{-1} [1-F_n(t)]^{-1} dF_n(t) \\
&= 2n \int_{-\infty}^{\infty} \left[\frac{1}{1-F_n(t)} \log \frac{F_n(t)}{F_0(t)} + \frac{1}{F_n(t)} \log \frac{1-F_n(t)}{1-F_0(t)} \right] dF_n(t)
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= \frac{1}{n} \left[2n \sum_{i=1}^n \left[\frac{1}{1 - \frac{i-0.5}{n}} \log \left[\frac{\frac{i-0.5}{n}}{F_0(X_{(i)})} \right] + \frac{1}{i-0.5} \log \left[\frac{1 - \frac{i-0.5}{n}}{1 - F_0(X_{(i)})} \right] \right] \right] \\
&= 2 \sum_{i=1}^n \left[\frac{n}{n-i+0.5} \log \frac{i-0.5}{n F_0(X_{(i)})} + \frac{n}{i-0.5} \log \frac{n-i+0.5}{n(1-F_0(X_{(i)}))} \right]
\end{aligned}$$

ซึ่งสมมูลกับ

$$Z = - \sum_{i=1}^n \left[\frac{\log F_0(X_{(i)})}{n-i+0.5} + \frac{\log [1-F_0(X_{(i)})]}{i-0.5} \right]$$

จะเรียกดัชนีทดสอบที่ได้นี้ว่า Z_A

$$2. \text{ เลือก } dw(t) = F_0(t)^{-1} [1-F_0(t)]^{-1} dF_0(t)$$

แทนค่า Z_i ในสมการ (2.1) ด้วย G_i^2 จะได้

$$\begin{aligned}
Z &= \int_{-b}^b G_i^2 dw(t) \\
&= \int_{-b}^b 2n \left[F_n(t) \log \frac{F_n(t)}{F_0(t)} + [1-F_n(t)] \log \frac{1-F_n(t)}{1-F_0(t)} \right] F_0(t)^{-1} [1-F_0(t)]^{-1} dF_0(t) \\
&= 2n \int_{-b}^b \left[\frac{F_n(t)}{F_0(t)(1-F_0(t))} \cdot \log \frac{F_n(t)}{F_0(t)} + \frac{1-F_n(t)}{F_0(t)(1-F_0(t))} \cdot \log \frac{1-F_n(t)}{1-F_0(t)} \right] dF_0(t) \\
&= \frac{1}{n} \left[2n \sum_{i=1}^n \left[\frac{i-0.5}{F_0(X_{(i)})(1-F_0(X_{(i)}))} \log \left(\frac{i-0.5}{F_0(X_{(i)})} \right) + \frac{1-i+0.5}{F_0(X_{(i)})(1-F_0(X_{(i)}))} \log \left(\frac{1-i+0.5}{1-F_0(X_{(i)})} \right) \right] \right]
\end{aligned}$$

ซึ่งสมมูลกับ $\sum_{i=1}^n [\log(F_0(X_{(i)})^{-1} - 1) - b_{i-1} + b_i] + C_n$

เมื่อ C_n เป็นค่าคงที่ และ $b_i = i \log \left(\frac{1}{n} \right) + (n-i) \log \left(1 - \frac{i}{n} \right)$

$$\text{ซึ่ง } b_{-1} - b_i \approx \log\left(\frac{n-0.5}{i-0.75} - 1\right)$$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น } Z &\approx \sum_{i=1}^n \left[\log\left(F_0(X_{(i)})^{-1} - 1\right) - \log\left(\frac{n-0.5}{i-0.75} - 1\right) \right]^2 + C_n \\ &\approx \sum_{i=1}^n \left[\log\left(\frac{F_0(X_{(i)})^{-1} - 1}{\frac{(n-0.5)}{(i-0.75)} - 1}\right) \right]^2 \\ &= Z_c \end{aligned}$$

3. เลือก $w(t) = 1$

ให้ $X_{(0)} = -\infty$ และ $X_{(n+1)} = \infty$ แทนค่า Z_1 ในสมการ (2.2) ด้วย G_1^2 จะได้

$$\begin{aligned} Z_{\max} &= \sup_{t \in (-\infty, \infty)} 2n \left[F_n(t) \log \left[\frac{F_n(t)}{F_0(t)} \right] + [1 - F_n(t)] \log \frac{1 - F_n(t)}{1 - F_0(t)} \right] \\ &= \sup_{t \in (-\infty, \infty)} 2n \left[\frac{i-0.5}{n} \log \left[\frac{F_n(t)}{F_0(t)} \right] + \left[1 - \frac{i-0.5}{n} \right] \log \frac{1 - F_n(t)}{1 - F_0(t)} \right] \\ &= \max_{1 \leq i \leq n} \left[(i-0.5) \log \left[\frac{i-0.5}{n F_0(X_{(i)})} \right] + [n-i+0.5] \log \frac{n-i+0.5}{n(1-F_0(X_{(i)}))} \right] \end{aligned}$$

จะเรียกตัวสถิติทดสอบที่ได้นี้ว่า Z_K

2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชาปิโรและวิลค์ (Shapiro and Wilk, 1965) ได้เสนอตัวสถิติทดสอบ Shapiro-Wilk (W) ซึ่งเป็นตัวสถิติทดสอบในการทดสอบสารูปสนิทีสำหรับการแจกแจงแบบปกติ เมื่อขนาดตัวอย่างน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50 โดยนำค่าสัมประสิทธิ์เชิงเส้นที่เหมาะสมกับข้อมูลที่มีการเรียงลำดับ (Order Sample) มาใช้ในการคำนวณ

ชาปิโรและคณะ (Shapiro, Wilk and Chen, 1968) เป็นผู้ริเริ่มในการศึกษากำลังการทดสอบของตัวสถิติทดสอบต่างๆ สำหรับการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ โดยทำการศึกษาดัชนีทดสอบ 9 ตัว คือ ตัวสถิติทดสอบ Shapiro-Wilk (W) ตัวสถิติทดสอบ Standard Third Moment ($\sqrt{b_1}$) ตัวสถิติทดสอบ Standard Fourth Moment (b_2) ตัวสถิติทดสอบ Kolmogorov-Smirnov (K) ตัวสถิติทดสอบ Cramer-von Mises (W^2) ตัวสถิติทดสอบ Anderson-Darling (A^2) ตัวสถิติทดสอบ Durbin ตัวสถิติทดสอบ Chi-square (χ^2) และตัวสถิติทดสอบ Studentized Range (u) ได้ผลสรุปโดยย่อดังนี้ตัวสถิติทดสอบ W ใช้ได้ดีในการทดสอบทั่วไป ตัวสถิติทดสอบ Studentized Range (u) มีกำลังการทดสอบสูงเมื่อประชากรมีการแจกแจงแบบสมมาตรหางสั้น (Symmetric Short-Tailed) และมีกำลังการทดสอบต่ำเมื่อประชากรมีการแจกแจงแบบเบ้

ชาปิโรและฟรานเซีย (Shapiro and Francia, 1972) ได้เสนอตัวสถิติทดสอบ Shapiro-Francia (W') สำหรับการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ โดยใช้ผลต่างกำลังสองระหว่างสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันของข้อมูลที่มีการเรียงลำดับ (Order Sample) กับค่าคาดหวังของการแจกแจงปกติมาตรฐานที่มีการเรียงลำดับ (Normal score)

ฟิลลิเบน (Filliben, 1975) ได้เสนอตัวสถิติทดสอบ Probability Plot Correlation Coefficient หรือตัวสถิติทดสอบ Filliben (r) ซึ่งเป็นตัวสถิติที่ใช้ในการทดสอบสารูปสนิทีสำหรับการแจกแจงแบบปกติ โดยดัดแปลงมาจากตัวสถิติทดสอบ Shapiro-Wilk (W) และได้ทำการเปรียบเทียบกำลังการทดสอบของตัวสถิติทดสอบที่ใช้ในการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ 8 ตัว คือ ตัวสถิติทดสอบ Standard Third Moment ($\sqrt{b_1}$) ตัวสถิติทดสอบ Standard Fourth Moment (b_2) ตัวสถิติทดสอบ a ตัวสถิติทดสอบ Studentized Range (u) ตัวสถิติทดสอบ Shapiro-Wilk (W) ตัวสถิติทดสอบ Shapiro-Francia (W') ตัวสถิติทดสอบ D'Agostino (D) และตัวสถิติทดสอบ Filliben (r) พบว่า ตัวสถิติทดสอบ Filliben (r) มีกำลังการทดสอบสูงกว่าตัวสถิติทดสอบ

Shapiro-Wilk (W) เมื่อประชากรมีการแจกแจงแบบใกล้เคียงปกติ (Near Normal) และสมมาตรหางยาว (Symmetric Long-Tailed)

เวอริลและจอห์นสัน (Verrill and Johnson, 1980) ได้ศึกษาเปรียบเทียบกำลังการทดสอบสำหรับการทดสอบการแจกแจงแบบปกติในกรณีข้อมูลถูกตัดทิ้ง ของตัวสถิติทดสอบ Cramer-Von Mises (W^2), ตัวสถิติทดสอบ Anderson-Darling (A^2), ตัวสถิติทดสอบ Shapiro-Wilk (W), ตัวสถิติทดสอบ Shapiro-Francia (W'), ตัวสถิติทดสอบ Dewet-Venter และตัวสถิติทดสอบ Chi-square พบว่าตัวสถิติทดสอบ Shapiro-Wilk (W) มีกำลังการทดสอบสูงสุดในกรณีข้อมูลสมมาตร มีลักษณะสมมาตร และหางยาว ส่วนกำลังการทดสอบของตัวสถิติทดสอบ Cramer-Von Mises (W^2), ตัวสถิติทดสอบ Anderson-Darling (A^2) และตัวสถิติทดสอบ Shapiro-Francia (W') มีค่าใกล้เคียงกัน

สมพิศ โชติวิทย์ธารากร (2530) ได้ศึกษาเปรียบเทียบกำลังการทดสอบของตัวสถิติบางตัวที่ใช้ในการทดสอบการแจกแจงปกติ ได้แก่ ตัวสถิติโคกำลังสอง (χ^2), ตัวสถิติ Studentized Range (u), ตัวสถิติ Shapiro-Wilk, ตัวสถิติ Filliben และตัวสถิติ Hannu Oja (T_1 และ T_2) ภายใต้การแจกแจงแบบปกติ การแจกแจงปกติปลอมปน และแบบเบ้ ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 10, 30, 50 และ 100 ตามลำดับ และกำหนดระดับนัยสำคัญของการทดสอบเท่ากับ 0.01, 0.05 และ 0.10 ซึ่งพบว่าการเลือกใช้ตัวสถิติสำหรับการทดสอบการแจกแจงปกติ ควรเลือกใช้ตัวสถิติ Shapiro-Wilk เมื่อขนาดตัวอย่างน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50 เนื่องจากให้กำลังการทดสอบสูงในสถานการณ์ต่างๆ และสามารถควบคุมความน่าจะเป็นที่จะเกิดความผิดพลาดประเภทที่ 1 ได้ดี แต่เมื่อขนาดตัวอย่างมากกว่า 50 และประชากรมีการแจกแจงแบบหางยาวซึ่งมีความเบ้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.50 และความโค้งมีค่ามาก ควรเลือกใช้ตัวสถิติ Filliben

เกตุจันทร์ พชรินทร์ศักดิ์ (2534) ได้ศึกษาเปรียบเทียบวิธีการนอนพาราเมตริกสำหรับการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ ได้แก่ ตัวสถิติ Shapiro-Wilk, ตัวสถิติ Cramer-von Mises, ตัวสถิติ Anderson-Darling, ตัวสถิติ Watson, ตัวสถิติ Kuiper และตัวสถิติ Dubin ภายใต้การแจกแจงแบบปกติ และการแจกแจงแบบเบ้ ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 10, 20, 30, 50 และ 100 ตามลำดับ และกำหนดระดับนัยสำคัญของการทดสอบเท่ากับ 0.01, 0.05 และ 0.10 ซึ่งพบว่าการเลือกใช้ตัวสถิติสำหรับการทดสอบการแจกแจงปกติควรเลือกใช้ตัวสถิติ Shapiro-Wilk เมื่อขนาดตัวอย่างน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50 แต่หากขนาดตัวอย่างมากกว่า 50 ควรใช้สถิติ Anderson-Darling เนื่องจากสามารถควบคุมความน่าจะเป็นที่จะเกิดความผิดพลาดประเภทที่ 1 ได้ดี และมีกำลังการทดสอบสูง และใช้ตัวสถิติ Kuiper สำหรับประชากรที่มีการแจกแจงแบบสมมาตรหางสั้น ขนาด

ตัวอย่างน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ใช้ตัวสถิติ Cramer-von Mises สำหรับประชากรที่มีการแจกแจงแบบไม่สมมาตร และจะใช้ตัวสถิติ Watson สำหรับประชากรที่มีการแจกแจงแบบสมมาตร

รวมพร เรืองโรจน์ (2543) ได้ศึกษาเปรียบเทียบกำลังการทดสอบของวิธีสถิติทดสอบการแจกแจงปกติระหว่างไคสแควร์ (Chi-square), สถิติชาปิโร-วิลด์ (Shapiro-Wilk) และสถิติชาปิโร-ฟรานเซีย (Shapiro-Francia) ภายใต้การแจกแจงแบบปกติ และการแจกแจงแบบปกติปลอมปน โดยมีสเกลแฟคเตอร์เป็น 3, 5, 7 และ 10 และเปอร์เซ็นต์การปลอมปนเป็น 5%, 10%, 20% และ 30% ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 10, 30, 50 และ 100 ตามลำดับ และกำหนดระดับนัยสำคัญของการทดสอบเท่ากับ 0.01, 0.05 และ 0.10 พบว่าไม่สามารถทดสอบการแจกแจงแบบปกติได้หากขนาดตัวอย่างมีค่าน้อยกว่า 10 และเสนอว่าในการใช้ตัวสถิติสำหรับการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ เมื่อตัวอย่างมีขนาดเท่ากับ 30 ควรเลือกใช้ตัวสถิติ Shapiro-Wilk และเมื่อตัวอย่างมีขนาดมากกว่าเท่ากับ 30 ควรเลือกใช้ตัวสถิติ Shapiro-Francia เนื่องจากสามารถควบคุมความน่าจะเป็นที่จะเกิดความผิดพลาดประเภทที่ 1 ได้ และมีกำลังการทดสอบสูง

ซาง (Zhang, 2002) เสนอตัวสถิติทดสอบ 3 ตัวคือ Z_A , Z_C และ Z_K ในการทดสอบภาวะสารูปสนิทธิ (Goodness of fit test) สำหรับการทดสอบแจกแจงที่กำหนด โดยตัวสถิติที่เสนอนั้นอาศัยพื้นฐานจากอัตราส่วนภาวะน่าจะเป็น (Likelihood ratio test statistic) และมีการให้ค่าถ่วงน้ำหนักที่เหมาะสมให้กับ อัตราส่วนภาวะน่าจะเป็นเพื่อสร้างตัวสถิติ และทำการศึกษาเปรียบเทียบตัวสถิติที่ได้กับตัวสถิติอื่นๆ ในการทดสอบภาวะสารูปสนิทธิ พบว่าตัวสถิติทดสอบคือ Z_A , Z_C และ Z_K นั้นให้กำลังการทดสอบสูงกว่าตัวสถิติทดสอบ Cramer-von Mises และตัวสถิติทดสอบ Kolmogorov-Smirnov

ซางและวู (Zhang and Wu, 2005) ได้ทำการศึกษาศักยภาพของตัวสถิติทดสอบที่ได้จากอัตราส่วนภาวะน่าจะเป็น (Likelihood ratio test statistic) คือ Z_A , Z_C และ Z_K เพิ่มเติมจากการศึกษาของซาง (Zhang, 2002) เพื่อใช้สำหรับการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ และเสนอว่าในการใช้สถิติทดสอบทั้ง 3 นี้ จะต้องทำการประมาณค่าพารามิเตอร์เสมอถึงแม้ว่าจะทราบค่าพารามิเตอร์ของประชากรหรือไม่ก็ตาม จากการเปรียบเทียบตัวสถิติที่ได้นี้สำหรับการทดสอบการแจกแจงแบบปกติกับตัวสถิติ D'Agotino (D), ตัวสถิติ Anderson-Darling (A^2), ตัวสถิติ Shapiro-Wilk (W) ซึ่งพบว่าตัวสถิติ Z_A , Z_C และ Z_K นั้นมีกำลังการทดสอบสูงกว่าตัวสถิติ D'Agotino (D)

ชิดชนก ชาญณรงค์ (2548) ได้ศึกษาเปรียบเทียบกำลังการทดสอบของวิธีการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ 4 วิธี ได้แก่ ตัวสถิติ Q, ตัวสถิติ D, ตัวสถิติ Kolmogorov และ

Smirnov แบบ two-stage delta-corrected และตัวสถิติ Anderson-Darling ภายใต้การแจกแจงแบบปกติ และการแจกแจงแบบเบ้ ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 10, 20, 30, 50, 70, และ 100 ตามลำดับ และกำหนดระดับนัยสำคัญของการทดสอบเท่ากับ 0.01, 0.05 และ 0.10 เสนอว่าในการเลือกใช้ตัวสถิติสำหรับการทดสอบการแจกแจงปกติ เมื่อตัวอย่างมีขนาดมากกว่าเท่ากับ 30 ควรเลือกใช้ตัวสถิติ Anderson-Darling เนื่องจากสามารถควบคุมความน่าจะเป็นที่จะเกิดความผิดพลาดประเภทที่ 1 ได้ดีทุกกรณี และมีกำลังการทดสอบค่อนข้างสูง